

AD TVAR č. 11/2008

Vážený pane Chrobáku,

předně, prosím, přijměte poděkování za Vaši recenzi (na str. 20). Za jakoukoliv pozornost týkající se Broukových textů ze strany recenzentů jsem nesmírně vděčný, a to jak za konstruktivní kritiku pozitivní i negativní; obé jsou ve Vašem textu přítomny, což je naprosto v pořádku. Nicméně některými pasážemi, které se týkají především koncepce publikace, jste – mírně řečeno – překročil meze lidské slušnosti; proti těmto (a dalším) tvrzením pociťuji nutnost se ohradit a uvést je na pravou míru.

1. Téměř v úvodu se podivujete nad tím, že „čteme-li Broukovy texty, proč právě tyto? V ediční poznámce zase nic: výčet textů, které nejsou v souboru, tu sice najdeme, ale argumentace, proč nebyly zařazeny, někdy zarazí [...] jaký je argument pro nevydání textu fakt, že je v osobním archivu Ivana Brouka jako v případě textu O šalbě svobody a filozofie?“

Kdybyste v knize četl pozorně, předkládané Broukovy texty (a ne jiné) čtete proto, že „svazek obsahuje veškeré dosud známé literární dílo Bohuslava Brouka, které vzniklo během jeho pobytu v exilu“ (přirozeně s výjimkou nezařazených textů, které jsou uvedeny v ediční poznámce). Pokud jde o text O šalbě svobody a filozofie, opět, kdybyste četl pečlivěji, dozvěděl byste se, že tento spis „obsahuje přibližně pět set stran rukou opraveného strojopisu s četnými rukopisnými pasážemi“; jak zařadit dílo tohoto rozsahu do přítomného svazku, je mi záhadou.

V každém případě jsem velice rád, že uznáváte, že „[p]okud se texty nedochovaly, jsou ztraceny, nebo se jedná o obsáhlé cizozemské texty [...]“, nemohly být do svazku zařazeny... Jedinými dvěma texty, které

nespadají do tohoto Vašeho výčtu, je právě vysvětlený případ O šalbě svobody a filozofie a jeden článek, jehož nezařazení do souboru je v ediční poznámce vysvětleno.

2. Vyčítáte mi, že jsem nečekal na zpracování dalších fondů, v nichž by se eventuálně mohly vyskytovat nějaké další autorovy texty. A pokračujete: „Tady se nabízí otázka: nakolik šlo editorovi skutečně o co možná nejpečlivější a nejúplnější zpracování [...] odkazu Bohuslava Brouka; a nakolik prostě jen splnil grantový úkol a zařídil si poměrně slušné množství citačních ohlasů.“

Pokud jde o fondy, které jsou představovány především obrovským množstvím archiválií Rádia Svobodná Evropa, na jejich zpracování bych (a nejen já) mohl čekat roky a roky, což je u vědomí, že ve fondech nemusí být ani ta příslovečná čárka, vskutku nereálné.

V souvislosti s Vaším osoučením, že kniha vypadá tak, jak vypadá, protože na tom má podíl jakási honba za splněním grantu a citacemi, mohu pouze uvést, že na publikaci nebyla z žádného grantu použita ani koruna a na její vydání byly poskytnuty finance ze strany sponzora a Broukových potomků, o čemž se může každý čtenář přesvědčit sám (viz tiráž).

Co se týká citací, jejich počty mě vskutku nezajímají, neboť jsem nikdy nebyl, nejsem a nebudu literárním vědcem – zájem o poúnorovou exilovou tvorbu a speciálně o dílo B. Brouka je čistě mým koníčkem, který mě jednoduše – baví.

3. Dále píšete: „Děsí mě představa, že hnačím motorem bádání nejmladších literárních odborníků jsou právě tyto mrzké a venkoncem trapné důvody. Jinak si totiž neumím vysvětlit klidný tón, se kterým se editor kaje: spíš to vypadá, že se neomlouvá z povinnosti svědomí,

ale především proto, aby jeho jméno nebylo spojováno s praktikami tolik u nás neslavně populárního plagiování nejrůznějšího druhu a povahy.“

Opakuji – nejsem literárním vědcem, nikdy jsem se za něj nevydával a nazývat mě jím je naprosto nepatřičné a zavádějící. Stran mrzkých a trapných důvodů – přečtete si, prosím, konec odpovědi v předchozím bodě – tam najdete skutečné důvody, proč kniha vznikla...

Pokud jde o konstatování ohledně mého svědomí, vřele Vám doporučuji, abyste naopak zpytoval svědomí své – odkud berete drzost teoretizovat o svědomí někoho, koho jste v životě neviděl? To zase pro změnu děsí mě...

V souvislosti s omluvou za záměnu (Listopad/Brouk) autorství u několika básní mě dále urážíte nepodloženými domněnkami. Mám na mysli tvrzení, že v případě omluvy, otištěné v několika kulturních periodikách, jsem takto na knihu vyrobil „poměrně pomězní »reklamu«“. Možná Vás to udiví, ale věřte tomu, že jsem nic nevyráběl – po téměř tříleté (byť nesoustavné) práci na knize jsem byl po zjištění omylu upřímně zrcen, a to hlavně a především s ohledem na Františka Listopada. Pro nápravu nešťastné situace jsem se proto snažil učinit maximum a po dohodě s p. Listopadem, který v dané situaci projevil pochopení a nadhled, byla jím autorizovaná omluva otištěna v A2, Hostu, Literárních novinách a Tvaru tak, aby se informace dostala k co nejširšímu okruhu potenciálních čtenářů knihy; to pokládám za zcela přirozené a fér.

4. Poukazujete na skutečnost, že jsem v inkriminované omluvě nevysvětlil, proč k záměně autorství došlo, jakým způsobem jsem dospěl k závěru, že došlo k omylu atd.

Inu, tyto informace jsem považoval za nadbytečně prodlužující stručné, věcné znění omluvy a pro čtenáře za nepodstatné; na margo Vaší otázky po argumentech pro určení autorství odpovídám, že na omyl mě upozornil p. Listopad.

Závěrem bych rád uvedl, že ve světle výše uvedených skutečností působí nepatřičně Vaše konstatování v závěru recenze, že kniha zůstane „neúplnou, nedokonalou a ne právě dokonale provedenou kuriozitou“; vnímavý čtenář relevantnost Vašeho tvrzení posoudí jistě sám.

S pozdravem

V. A. Debnár

Ilustrace z knihy H. Reussnera Pandora (1582)